

Omgivningen påverkar risken för fetma/diabetes

Vilket område man bor i påverkar risken för fetma och diabetes. Detta visar en uppmärksam studie i *New England Journal of Medicine*.

Undersökningen bygger på data från 4 498 kvinnor som bodde med sina barn i socialt utsatta områden i New York, Boston, Chicago, Los Angeles och Baltimore. Dessa inkluderades i mitten av 1990-talet i ett program kallat Moving to opportunity (MTO), som drevs av den statliga myndigheten US Department of Housing and Urban Development.

Efter randomisering gavs vissa kvinnor ekonomisk ersättning för hyran och rådgivning om hur de kunde flytta till områden som inte var så socialt utsatta. Under perioden 2008–2010, en genomsnittlig uppföljningstid på 12,6 år, undersökte man vad som hänt med kvinnorna avseende övervikt/fetma och diabetes. Deltagarna fick väga sig och lämna blodprov, i vilket HbA_{1c} analyserades.

Resultatet visade att extrem fetma (BMI ≥40) och diabetes var mindre vanligt bland kvinnor som flyttat till mindre

Foto: Colourbox

Genom att erbjuda en grupp kvinnor möjlighet att flytta från socialt utsatta områden kunde förekomsten av fetma och diabetes påverkas.

re utsatta områden än hos kvinnor som bodde i utsatta områden. Andelen kvinnor med BMI ≥40 var 19,1 procent lägre bland dem som flyttat till mindre utsatta områden. När man studerade förekomsten av HbA_{1c} ≥6,5 och BMI ≥35 så var denna 21,6 respektive 13,0 procent lägre bland kvinnor i mindre utsatta områden.

Potentiella orsaker bakom sambandet är att kvinnor i mindre utsatta områden haft bättre tillgång till motion och nyttigare mat, levtt i områden med mer hälsosamma sociala normer och känt sig säkrare, skriver författarna.

Studien kan sammanfattas med att omgivningen tycks spela stor roll när det gäller utveckling av fetma och diabetes. Preventiva insatser från sjukvården riktas ofta direkt mot individen, men det kan finnas en poäng i att undersöka om ansträngningar även kan riktas mot socialt utsatta geografiska områden.

Anders Hansen

leg läkare, frilansjournalist

Ludwig J, et al. *N Engl J Med*. 2011;365:1509-19.

Förmaksflimmer till följd av sepsis kopplat till ökad risk att dö

Förmaksflimmer är en relativt vanlig komplikation till sepsis. Studier har visat att bland patienter som sjukhusvårdas för svår sepsis drabbas mellan 6 och 20 procent av nydebuterat förmaksflimmer. Komplikationer till förmaksflimmer, såsom ökad risk för stroke, är givetvis ett utforskat område, men vad är det som specifikt gäller för förmaksflimmer till följd av sepsis? Den frågan har en grupp amerikanska forskare ställt sig.

De har gjort en omfattande registerstudie, som presenteras i *JAMA*. Författarna har använt sig av data från 3,1 miljoner sjukhusvårdade vuxna amerikaner. Av dessa hade 49 082 vårdats på grund av svår (severe) sepsis. Patienternas medelålder var 69 år. Man har undersökt hur många av dem som under sjukhusvistelsen drabbades av nydebuterat förmaksflimmer, vilket definierats som att flimret inte fanns då patienten skrevs in på sjukhus.

Det visade sig att 5,9 procent av sepsispatienterna drabbades av förmaksflimmer under vårdtiden. Bland sepsispatienterna med flimmer drabbades se-

dan 2,6 procent av stroke under sjukhusvistelsen. Det ska jämföras med 0,6 procent strokedrabbade bland de sepsispatienter som inte fått flimmer. Detta innebär att det var närmare tre gånger (oddskvot 2,7) vanligare att en patient med sepsis som fått förmaksflimmer drabbades av stroke än att en sepsispatient utan flimmer gjorde det.

När man tittade på risken att avlida noterades att 56 procent av sepsispatienterna med flimmer avled (samtliga dödsoraker sammanräknade) under sjukhusvistelsen, medan 39 procent av sepsispatienterna utan förmaksflimmer avled. Resultaten kan således sammanfattas med att nydebuterat förmaksflimmer vid sepsis var korrelerat med ökad risk att både drabbas av stroke och avlida.

Viktigt att notera är att uppgifterna om att patienterna drabbades av förmaksflimmer uteslutande kommer från register. Uppskattningsvis en miljon amerikaner varje år drabbas av svår sepsis. Givet den aktuella studiens prevalenssiffror innebär det 60 000 fall av nydebuterat förmaksflimmer. Det sak-

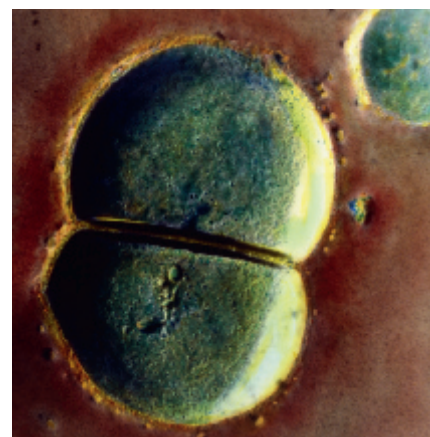

Foto: SPL/IBL

56 procent av sepsispatienterna med förmaksflimmer avled under sjukhusvistelsen, enligt denna registerstudie. Bilden: Grupp A-streptokocker.

nas riktlinjer för hur nydebuterat flimmer vid sepsis ska handläggas, skriver författarna.

Anders Hansen

leg läkare, frilansjournalist

Walkey AJ, et al. *JAMA*. 2011;306:2248-54. doi:10.1001/jama.2011.1615